

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

සි/ස බී.සී.සී. ලංකා සමාගමේ (“සමාගම”) 2024 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2024 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවෙන් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මග හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා

ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 12 ප්‍රකාරව සමාගම විසින් 2024 මාර්තු 31 දිනට විලම්බිත බදු වත්කම් හෝ වගකීම් ගණනය කර ගිණුම්වලට ගලපා නොතිබුණි.	2024/2025 ගිණුම් වර්ෂයේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව විලම්බිත බදු ගණනය කර ගිණුම්වලට ගැලපිය යුතුය.

1.5.2. ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගමේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අංක 3.1.5 ප්‍රකාරව ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සෑම වර්ෂ 05 කට වරක් ප්‍රත්‍යාගණනය කරනු ලබන බව දක්වා තිබුණ ද එම ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	උක්ත ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වූ අතර එය ඉදිරියේදී නිවැරදි කිරීමට බලාපොරොත්තු වන බව.	ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රකාරව වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනයට පියවර ගත යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

අධිකරණ අමාත්‍යාංශය වෙත පවරා දෙනු ලැබූ ඉඩමක් සඳහා 2022 වර්ෂයේදී රු.7,207,564,490 ක් ලැබිය යුතු ශේෂයක් ලෙස හා එම වත්කම ඉවත් කිරීමෙන් ජනිත වූ උපලබ්ධි නොවූ ලාභය රු.3,389,116,771 ක් ප්‍රත්‍යාගණන ලාභයක් ලෙස 2022/2023 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් කර තිබුණි. කෙසේ වුවද 2024 මාර්තු 31 දිනට එම ලැබිය යුතු මුදල ලැබීම අවිනිශ්චිත වීම හේතුවෙන් එම වටිනාකම සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් ඉවත් කිරීමේදී රු.7,207,564,490 ක් වූ සම්පූර්ණ වටිනාකම ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයට ගැලපීම හේතුවෙන් ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය රු.3,818,447,719 කින් අඩුවෙන්ද රඳවාගත් ඉපයුම් එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන්ද දක්වා තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

අධිකරණ පියස ඉදිකිරීම සඳහා ලබා දුන් අක්කර 06 වෙනුවෙන් ලැබියයුතු වන්දි මුදල රු.7,207,564,490 ක අගය 2022/23 මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ලැබියයුතු වන්දි මුදල් ලෙස පෙන්වුවද 2023/24 ගිණුම් වර්ෂයේදී එය නොලැබෙන බව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රකාශ කල බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් ඉවත් කිරීමේදී කල ගැලපීම ඉදිරි ගිණුම් වර්ෂයේදී නිවැරදි කරන බව.

නිර්දේශය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට නිවැරදිව ගැලපීම් සිදු කළ යුතුය.

1.5.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

විෂය

සමාගම විසින් Ceylon Hotel Corporation හි ආයෝජනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම

මුදල

රු. 240,000

නොසැපයූ

විගණන සාක්ෂි මූල්‍ය වත්කමේ අයිතිය තහවුරු කරගැනීම සඳහා සාක්ෂි

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

හොටෙල් සංස්ථාවේ කොටස් අයිතියට අදාල මුල් සහතික පත්‍ර අස්ථානගතව ඇති හෙයින් කොටස් සහතික පත්‍ර පිටපතක් ලබා දෙන ලෙස හොටෙල් සංස්ථාවේ ලේකම් වෙතින් ලිඛිතව ඉල්ලීමක් කර ඇති බව..

නිර්දේශය

මූල්‍ය වත්කමේ අයිතිය තහවුරු කරගැනීම සඳහා සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කල යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වර්ෂයකට වඩා වැඩි කාලයක සිට පැවත එන රු.7,345,094 ක් වූ වෙළෙඳ ලැබිය යුතු ශේෂ අය කරගෙන නොතිබුණු අතර වසර 10 ක් ඉක්ම වූ රු.3,013,359 ක ගෙවිය යුතු ශේෂ නිරවුල් කර නොතිබුණි.	ලැබිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට අදාළ ආයතන සමඟ සාකච්ඡා කරමින් පවතී. සැපයුම්කාර සමාගමක් වූ Tuffline ආයතනයට ගෙවිය යුතු රු. 3,013,359 ක මුදලක් මෙතෙක් නිරවුල් කර නොමැති බව.	ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ශේෂ කඩිනමින් නිරවුල් කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය මගින් හඳුන්වාදෙන ලද රජය සතු ව්‍යවසායන් සඳහා වන මෙහෙයුම් අත්පොත			
(i) 3.2 වගන්තිය	සමාගමේ බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිය සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වාම කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින් අනුමත කරවාගෙන නොතිබුණි. 2024 මාර්තු 31 දිනට ස්ථිර නිලධාරීන් 40 ක්, කොන්ත්‍රාත් පදනම මත නිලධාරීන් 10 ක් සේවයේ නියුක්තව සිටි අතර මිනිස් බල සැපයුම් ආයතනයක් වෙතින් නිලධාරීන් 40 ක් අනුයුක්ත කරවාගෙන සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.57,448,854ක් වැටුප් හා වෙනත් ලෙස ගෙවා තිබුණි.	අවස්ථා කිහිපයකදීම ආයතනය සඳහා සේවක සංඛ්‍යාව හා බඳවා ගැනීමේ පරිපාටි අනුමත කර දෙන ලෙස කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කර ඇත. ආයතනය සම්බන්ධයෙන් ගනු ලබන ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයන්ට අනුව අවශ්‍ය කටයුතු කිරීමට අපේක්ෂා කරන බව.	චක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව බඳවාගැනීමේ පරිපාටිය අනුමතකරවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ii) 3.11 වගන්තිය	සමාගම සඳහා දිවයිනම ආවරණය වන බෙදාහැරීම් සම්බන්ධීකරණ නියෝජිතයෙකු 2024	බෙදාහැරීමේ නියෝජිතයන් අවශ්‍ය බවට පුවත්පත් දැන්වීම් හා විවිධ ක්‍රම	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව බෙදාහැරීමේ

ජනවාරි 04 දින සිට වර්ෂ 5ක කාලයක් සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියා පටිපාටියෙන් බැහැරව තෝරා ගෙන තිබුණි.

මඟින් දැනුම් දීම් කලද ඒ සඳහා ඉදිරිපත් වූ පිරිස් අවම වීම හේතුවෙන් පෞද්ගලික ආයතනයක් හරහා බෙදාහැරීමේ නියෝජිතයන් ආයතනයට සම්බන්ධ කරගෙන බී සී සී නිෂ්පාදන අලෙවිකිරීම/ බෙදාහැරීම නිෂ්පාදන අලෙවිය කෙරෙහි සාධනීය ලෙස පෙනීගිය හෙයින් එම ආයතනයට අවස්ථාවක් ලබා දී ඇති බව.

සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් තෝරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(iii) 6.6 වගන්තිය

සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2024 ඔක්තෝබර් 15 දින එනම් මාස 4 ක් හා දින 15 ක ප්‍රමාදයකින් පසු විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, 2024 දෙසැම්බර් 31 දින තෙක් වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පතක් විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

සමාගම ගිණුම් පිළියෙල කරනු ලබන්නේ Manual ක්‍රමයට වීමත් ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය නිතර වෙනස්වීමත් හේතුවෙන් 2023/2024 ට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමාද වූ බව.

චක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව නියමිත දිනට පෙර ගිණුම් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.155,729,211 ක ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු.149,169,834 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.6,559,377 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී, පරිපාලන සහ බෙදාහැරීමේ වියදම් රු.38,474,266 කින් වැඩි වුවද, සබන් අලෙවි ආදායම රු.82,354,591 කින් වැඩි වන අතර පිරිපහදු ආදායම රු.73,339,369 කින් අඩු වීමෙන් විකුණුම් ශුද්ධ ආදායම රු.9,015,222 කින් වැඩි වී තිබීමත් විකුණුම් පිරිවැය රු.23,334,704 කින් අඩුවීමත් මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වෙළඳපළ සබන් මිල ගණන් අනපේක්ෂිත ලෙස පහත වැටීම හේතුවෙන් විකුණා ගැනීමට නොහැකිව පැවති සබන් කැට 57,700 ක් ලකුණු කළ මිලට වඩා අඩු මිලට විකිණීම හේතුවෙන් සමාගමට රු.1,525,346 ක පාඩුවක් සිදුව තිබුණි.	කොවිඩ් සමයේ සබන් මිල ගණන් හදිසියේ වැඩි වීමෙන් නිෂ්පාදිත තොග වලින් අපේක්ෂා කළ ආදායමට වඩා වැඩි ආදායමක් ලැබූ අතර, මිල අඩුවූ අවස්ථාවේ අපේක්ෂා කළ ආදායම අඩු වී ඇති බව.	ඉල්ලුම පිළිබඳ නිවැරදිව පුරෝකථනය කර නිෂ්පාදනය සැලසුම් කළ යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය හා සමාගම අතර ඇතිකර ගනු ලැබූ ගිවිසුම ප්‍රකාරව ගුණසිංහපුර ඩයස් පෙදෙසේ නිවසක් 1988 වර්ෂයේ සමාගම වෙත පවරා තිබුණි. සමාගම විසින් 2024 ජූලි 31 දක්වා මාසිකව රු.160 බැගින් වූ ගෙවල් කුලී වාරිකයක් ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරියට ගෙවා තිබුණු අතර 1998 වර්ෂයේ සිට මෙම නිවසේ අනවසර පදිංචිකරුවකු පදිංචි වී තිබුණද එම පදිංචිකරු ඉවත්කර නිවසේ භුක්තිය පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	බී සී සී ආයතනයට අයත්ව තිබූ ගුණසිංහපුර නිවසට අදාළව නඩු කටයුත්තක් පැවති බැවින් එහි අයිතිය තහවුරු කර ගැනීමට රු.160 බැගින් කුලී වාරිකයක් ගෙවනු ලැබීය. නමුත් එම නඩු කටයුත්ත අසම්පූර්ණව නවතනු ලැබූ හෙයින් 2024 ජූලි 31 දින සිට මෙම කුලී වාරිකය ගෙවීම නතර කරන ලද බව.	අනවසර පදිංචිකරු ඉවත්කර නිවසේ භුක්තිය පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) පොල්තෙල් ඇතුළු නිෂ්පාදිත 9 ක් නිෂ්පාදනය කර අලෙවි කළද, පොල්තෙල් නිෂ්පාදනය හැර කිසිදු නිෂ්පාදිතයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයෙන් ප්‍රමිති සහතිකයක් ලබා ගෙන නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී සියලු නිෂ්පාදනයන්ට ප්‍රමිති සහතික ලබා ගැනීමේ වැඩ පිළිවෙලක් ඇති කරන ලෙස අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දී ඇති බව.	සියලු නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රමිති සහතික ලබා ගත යුතුය.

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2024 අප්‍රේල් 01 දින සිදුකරන ලද භෞතික තොග සමීක්ෂණයට අනුව සබන් නිෂ්පාදන අංශයේ කාර්මික තෙල් (Industrial Oil) කිලෝග්‍රෑම් 17,691.5 ක් පැවතිය ද, එම අංශයේ තොරතුරු අනුව එම ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම් 17,021.7 ක් වීමෙන් කිලෝග්‍රෑම් 669.8 ක වෙනසක් පැවතුණි. මෙම වෙනසට හේතු අනාවරණය කර නොතිබුණි.	වර්ෂ 75ක් පමණ කාලයක් අවිච්ඡින්නව නිරාවරණය වීමේදී ටැංකියේ සමහර කොටස් හැකිලී ඇති නිසා වෙනස් විය හැකිය. මෙය නිවැරදිව ගණනය කිරීමට ටැංකියේ සම්පූර්ණ තෙල් තොගය ඉවත් කර ගණනය කළ යුතුය. එම නිසා මාර්තු 31 දිනට භාණ්ඩ සමීක්ෂණය අනුව ලබාගෙන ඇති සත්‍ය තොගය ගණනය කර පොත් වලට ගෙන ඇති බව.	භෞතික තොගය හා පොත් තොගය අතර වෙනසට හේතු අනාවරණය කළ යුතුය.
(ආ) සමාගමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇතුළත් ක්‍රියාකාරකම් 30 ක් අතුරින් ක්‍රියාකාරකම් 21 ක් 2024 මාර්තු 31 දින වන විටත් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.	ආයතනය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට නියමිත බැවින් මුදල් අමාත්‍යාංශය සහ ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන අංශ විසින් බිසිසී ආයතනයට නව ආයයෝජන සහ අලුත් වැඩසටහන් කිසිවක් ක්‍රියාත්මක නොකරන ලෙස දන්වා ඇත. මෙම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට තිබූ මුදල් යොදවා පියවීමට තිබූ ණය සහ ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් පියවීමට ලබාදුන් උපදෙස් අනුව එම ණය පියවන ලදී. එබැවින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ඇතැම් කාර්යයන් කිරීමට නොහැකි වී ඇති බව.	ප්‍රායෝගික තත්ත්වයන් සලකා බලා සැලසුම් සකස් කළ යුතු අතර සැලසුම් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.1,434,440,000 ක් වූ අයවැයගත ආදායමින් රු.920,350,000 ක් එනම් සියයට 65 ක් පමණක් උපයාගෙන තිබුණු අතර අයවැයගත පොල්තෙල් විකුණුම් පරිමාව මෙට්‍රික් ටොන් 1,278 ක් වුවද ඉන් සියයට 54 ක් එනම් මෙ. ටොන් 693.8 ක් පමණක් අලෙවි කර තිබුණි. රු.99,590,000 ක් වූ සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැයගත පරිපාලන වියදම රු. 118,866,810 ක් දක්වා එනම් සියයට 119 කින් වැඩි වී තිබුණි.	2024 ජනවාරි මස සිට පොල්තෙල් සඳහා සියයට 18 ක එකතු කළ අගය මත බද්ද පැනවීම සහ පොල්තෙල් මිල ඉහළයාම මත අයවැයගත විකුණුම් ආදායමට වඩා සත්‍ය විකුණුම් ආදායම අඩු වූ බව සහ සේවක වැටුප් වියදම, සේවක සුභසාධන වියදම සහ සමාජ ආරක්ෂණ බද්ද වැඩිවීම පරිපාලන වියදම වැඩිවීමට හේතු වූ බව.	ආදායම් සහ වියදම්වල අයවැයගත ප්‍රමාණ සහ සත්‍ය තත්ත්ව අතර විචලනයන් අවම වන ලෙස පවත්වා ගැනීමට වගබලා ගත යුතුය.

3.4 නිෂ්කාර්ය හෝ ඌන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගමේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පැවති සබත් නිෂ්පාදන යන්ත්‍රාගාරය 2012 වර්ෂයේදී වතුපිටිවල ආයෝජන මණ්ඩල භූමියෙහි ස්ථාපනය කර තිබුණු අතර එය සවි කරන ලද දිනයේ සිට 2024 නොවැම්බර් 30 දින දක්වාම නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	වසර 75 ක් පමණ පැරණි වතුපිටිවල සවිකර ඇති එම යන්ත්‍රය දැනට අක්‍රිය තත්වයේ පවතී. එය සවිකර ඇති ගොඩනැගිල්ලේ ඇති සම්පත් බැංකුවට අයිති අනිකුත් යන්ත්‍ර සූත්‍ර බැංකුව විසින් ඉවත් කිරීම් කරන බැවින් අපගේ එම යන්ත්‍රය හා එයට අදාළ කොටස් අපගේ සේවකයන් විසින් ඉවත් කර ගනිමින් පවතී. යන්ත්‍රය නැවත භාවිතය සම්බන්ධයෙන් කළමනාකාරිත්වය තවම තීරණයක් ගෙන නොමැති බව.	ආයතනයේ වත්කම් ආදායම් ඉපයීම සඳහා කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව භාවිතා කළ යුතුය.

3.5 වෙනත් සංවිධානවලට මුදාහළ සම්පත්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගමට අයත් අක්කර 6 ක බිම් කොටසක් අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි 2019 වර්ෂයේ දී කොළඹ අධිකරණ පියස ඉදිකිරීම සඳහා අධිකරණ අමාත්‍යාංශය වෙත පවරා තිබුණි. මෙම ඉඩම කොළඹ දිස්ත්‍රික් ප්‍රධාන තක්සේරුකරු විසින් 2022 නොවැම්බර් 04 දින රු.7,229,173,000 කට වන්දි තක්සේරු කර කොළඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් වන්දි තහවුරු කර තිබුණ ද කිසිදු වන්දියක් සමාගමට ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	රජයේ ආයතනයක් සතු ඉඩමක් රජයේ ආයතනයකට පවරන්නේ නම් ඒ සඳහා වන්දි හා පොළී ගෙවීමක් සිදුකළ යුතු නොවන බව 2024 සැප්තැම්බර් 26 දිනැති අංක PED/1/BCC/1/11(ii) දරන ලිපිය මඟින් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් සමාගම වෙත දන්වා තිබූ බව.	සමාගමට ලැබිය යුතු වන්දි ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.